SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. CII. No. 110. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JUNE 13, 1995. CENTS 50 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ВІВТОРОК, 13-го ЧЕРВНЯ 1995 р. Ч. 110. РІК CII.

КОНСТИТУЦІЙНИЙ ДОГОВІР ПІДПИСАНО

Ню Йорк.— Генеральне консульство України в Ню Йорку повідомило, що 8-го червня Президент України Леонід Кучма та голова Верховної Ради Олександер Мороз підписали в Києві конституційний договір між Президентом та Верховною Радою про основні засади організації та функціонування державної влади і місцевого самоврядування в Україні на період до прийняття нової Конституції України.

На церемонії підписання були присутні більшість депутатів українського парламенту і представники дипломатичного корпусу в Україні.

У виступі на церемонії підписання Президент Л. Кучма підкреслив, що цим актом "ми наповнили реальним змістом нашу рішимість забезпечити громадянський мир, стабільність та злагоду в суспільстві" і що Україна "послідовно розбудовується на демократичних і правових засадах". Він також зазначив, що після підписання конституційного договору може скластися ситуація, коли Президент та Уряд матимуть за союзників більшість депутатів українського парляменту.

Л. Кучма зазначив, що підписання договору не можна розцінювати як чиюсь перемогу: "Перемогли здоровий глузд та виваженість, перемогли всі ми".

Голова Верховної Ради О. Мороз відзначив, що, проголосувавши за конституційний договір, парламент "ухвалив правильне рішення". Зазначивши, що в парламенті немає постійної більшости та постійної опозиції, Мороз наголосив, що "тільки співробітництво між гілками влади дасть добрі результати".

Від дипломатичного корпусу виступив амбасадор Італії В. Сурдо, який висловив певність, що міжнародне співтовариство продовжуватиме надавати підтримку Україні в її перетвореннях і відзначив, що "демократична та стабільна Україна є вагомим чинником европейської та світової безпеки".

Президент Кучма повідомив, що необхідність у плебісциті відпала і він розпочав формування нового Уряду: вже підписав указ про призначення Євгена Марчука прем'єр-міністром України.

В Україні відзначають 50-річчя ООН

Київ (УНІАР). — Тут у вівторок, 6-го червня, відбулося засідання Національного організаційного комітету з відзначення 50-річчя від дня заснування Організації Об'єднаних Націй (ООН).

В Україні, як в одній із країн-засновниць цієї міжнародної організації, передбачається широка програма заходів з нагоди ювілею: 18-го жовтня в Національній опері України відбудеться урочистий збір; видано кілька наукових монографій, присвячених діяльності ООН; плянується серію наукових конференцій та урочистостей в різних областях України.

УКРАЇНСЬКО-РОСІЙСЬКЕ КОМЮНІКЕ

Сочі, Росія (УНІАР).— Тут у п'ятницю, 9-го червня 1995 року, відбулася зустріч Президента України Леоніда Кучми і президента Російської Федерації Бориса Єльцина, яка пройшла конструктивно, в дусі відвертости і взаєморозуміння.

Президенти поінформували один одного про розвиток внутрішньополітичної ситуації в обох країнах, про хід політичних перетворень і реформування економік. Л. Кучма і Б. Єльцин провели поглиблене обговорення проблем, які є життєво важливими для народів двох дружніх країн.

Констатовано, що за останні місяці зроблено суттєві кроки, спрямовані на укріплення плодотворних українсько-російських зв'язків. Націлений на це переговорний процес дає свої результати. Вдалося або знайти розв'язку, або досягти помітного прогресу у вирішенні ряду непростих проблем двосторонніх відносин. Узгоджений і готовий до підписання проєкт договору про дружбу, співпрацю і партнерство між Україною і Росією.

Президенти висловили обопільну рішучість зробити все, щоб і далі настійно поглиблювати і розширювати відносини дружби, зосередивши спільні зусилля перш за все на розв'язці ще невирішених проблем. При цьому в основі підходів обох сторін повинна бути готовність враховувати в однаковій мірі інтереси одна одної, піклуватися перш за все про добробут обох народів. Було висловлено впевненість, що такий підхід дозволить знайти вирішення всіх наявних проблем, якими б складними вони не були.

Президенти домовилися, що Україна і Росія будуть прагнути до більш тісного і глибокого взаєморозуміння на основі стратегічного партнерства, взаємної поваги і довір'я.

Глибокому і всебічному розгляді буде піддано весь комплекс питань, які торкаються врегулювання проблеми Чорноморської фльоти. З цього питання підписано відповідний документ, згідно з яким основна база Чорноморської фльоти Росії розташовуватиметься в Севастополі, а також буде практично вирішено деякі питання розподілу Чорноморської фльоти. За дорученням президентів, переговори з цієї проблеми будуть продовжені.

Підкреслено важливість продовження активного політичного діялогу між двома країнами як на вищому, так і на інших рівнях розвитку безпосередніх робочих контактів між міністерствами і відомствами двох країн, розширення міжпарляментських зв'язків.

Л. Кучма і Б. Єльцин доручили урядам обох країн активізувати працю з розширення співробітництва в економіці.

Л. Кучма (зліва) і Б. Єльцин підносять тост після закінчення нарад

ЗВІЛЬНЕНО УКРАЇНСЬКИХ ВОЯКІВ У БОСНІЇ

Київ (УНІАР). — У пресовому центрі Міністерства Закордонних Справ України повідомили, що в ніч з 6 на 7 червня в колишній Югославії звільнено усіх українських вояків, які перебувають у складі миротворчих сил ООН і були захоплені в полон боснійськими сербами та утримувалися ними понад тиждень.

Після звільнення, вояки прибули до Загреба, де розташована штаб-квартира сил ООН.

Міністерство Закордонних Справ України вжило для цього всіх необхідних заходів. Міністер Геннадій Удовенко 5-го червня розмовляв телефоном зі спеціяльним представником генерального секретаря ООН в регіоні конфлікту Ясуші Акаші, який повідомив, що керівництво сил ООН вживає додаткові заходи для негайного звільнення закладників.

Міністерство Оборони України організувало прямий телефонний зв'язок з українськими миротворчими батальйонами на території колишньої Югославії.

УКРАЇНСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬ В СІДАР НОЛЛС

Сідар Ноллс, Н. Дж. — Відділ УККА повіту Морріс з осідком у Виппані, Н. Дж., влаштовує Український фестиваль на терені парку Малапардіс, Малапардіс ровд у Сідар Ноллс, Н. Дж. Фестиваль проходитиме у суботу, 17-го червня, від год. 11-ої ранку до 6-ої вечора. У програмі — мистецькі виступи, продаж українських страв, несподіванки та ігри для дітей. О год. 9:30 вечора почнеться забава у готелі Рамада, Іст Ганновер, Н. Дж. У справі інформацій слід телефонувати на число (201) 887-2095.

АВТОБУСОВА ПРОГУЛЬКА НА СОЮЗІВКУ

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Місцева Округа Українського Народного Союзу влаштовує автобусову прогулку на Союзівку в День Батька, 18-го червня. Автобус від'їде від Українського Народного Дому, 90-96 Фліт вул. в Джерзі Сіті, о год. 7:30 ранку. Повернення із Союзівки — о год. 6-ій вечора. Зголошуватися слід до Володимира Білика (201) 795-0628. Ціна квитка — 15 дол.

УКРАЇНА ПРИЄДНАЛАСЯ ДО ПРЯМОГО ЗВ'ЯЗКУ З ОБСЕ

Київ (УНІАР).— З метою дієвого контролювання виконання договорів та угод про роззброєння, Організація з безпеки і співробітництва в Европі (ОБСЕ) створила систему оперативного зв'язку. Тепер до цієї системи приєдналася й Україна.

Перший заступник міністра закордонних справ Борис Тарасюк, голова Національного комітету України з питань роззброєння, заступник міністра Костянтин Грищенко та перший заступник начальника Генерального штабу збройних сил України генерал-лейтенант Генадій Гурін офіційно відкрили станцію кінцевого користувача комп'ютерної мережі ОБСЕ.

Система прискорює і спрощує обмін інформацією учасників договору про звичайні збройні сили в Европі. Якщо раніше інформація розповсюджувалася тільки офіційною дипломатичною поштою, то сьогодні на випадок потреби, усі країни-учасниці договору можуть отримати нагльну інформацію протягом години, а звичайну — протягом шести годин.

Влаштування станції коштувало майже 15,000 дол., які надав уряд ЗСА. Він же протягом року оплачуватиме усі видатки, пов'язані з користуванням станцією, а це приблизно стільки ж.

За словами К. Грищенка, в Україні завершується скорочення озброєнь, отже свої зобов'язання держава виконує. Але центр оперативного зв'язку дозволить Україні брати участь в інспекційній діяльності на територіях інших країн.

Крім станції ОБСЕ, в Україні вже розпочала працю система, розроблена фахівцями-програмістами Інституту стратегічних досліджень. Вона дає змогу узагальнювати озброєння окремих структурних підрозділів та збройних сил України взагалі.

Американська група спостерігачів за роззброєнням припинила свою місію на Павлоградському механічному заводі, у зв'язку з тим, що цей процес досяг кінцевого етапу.

ЗБОРИ УНДОМУ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Дирекція місцевого Українського Народного Дому повідомляє, що Звичайні загальні збори удільців УНДому відбудуться у п'ятницю, 23-го червня ц. р., в приміщенні УНДому, 140-142 Друга аве. Початок о год. 5-ій вечора. Удільців, які виїхали з Ню Йорку, проситься прислати свої нові адреси до Дирекції УНДому на адресу: Ukrainian National Home, Inc., 140-142 Second Ave., New York, N. Y. 10003.

В Україні

КИЇВ. — Українська Студентська Спілка (УСС) вимагає усунення з посади виконуючого обов'язки міністра культури України Миколи Яковини, який, на думку студентів, постійно порушує чинне законодавство і розвалює українську національну культуру. УСС вимагає, щоб правоохоронні органи розслідували його діяльність і поновили професора Поплавського на посаді ректора Київського Інституту Культури.

КИЇВ.— Голова Руху В'ячеслав Чорновіл провів семінар-нараду з керівниками рухівських організацій усіх рівнів. Після наради він розповів журналістам, що треба бути готовими до передчасних виборів Верховної Ради, принаймні доти, доки існує криза влади. Тому питання про блок демократичних сил постає з новою гостротою. За словами Чорновола, голова координаційної ради демократичних партій Дмитро Павличко відходить від керівництва нею. Новим координатором пропонується обрати Костянтина Морозова.

У СВІТІ

НІМЕЦЬКИЙ ЖУРНАЛ „Шпігель" оприлюднив статтю про великі проблеми охорони довкілля в країнах Азії, зокрема в Китаї. Автор статті, між іншим, пише: „Комуністична плянова економіка вже давно виконала свою брудну роботу. Чотири найбільші китайські міста увійшли в десятку найзанечищеніших міст світу. Пекін займає друге місце після Мехіко в ділянці отруєння атмосфери, а загазованість у портовому місті Тяньцзинь перевищує норму у 100 разів. Еморі Ловвінс, американський експерт у ділянці екології, вважає, що коли Китай буде розвиватися і далі на основі неконтрольованої економіки, то це спричинить катастрофу не лише для тієї країни, але для всього світу".

НУІМЕЦЬКА ГАЗЕТА „Більд" повідомила, що видатна югославська тенісистка Моніка Селес у серпні цього року вернеться на корт після дворічної перерви, спричиненої нападом на неї хулігана і ножовим пораненням. Оскільки за ці два роки спортовка вибула зі світової кваліфікаційної таблиці, то на відкритому чемпіонаті ЗСА, який почнеться 7-го серпня, Моніка має грати як кваліфікантка. Однак Міжнародна тенісова федерація прийняла рішення надати талановитій тенісистці право виступати в основній групі.

БАГДАДСЬКА УРЯДОВА газета „Аль-Джмагарія" повідомила, що апеляційний суд Іраку підтвердив чинність вироку для американських громадян Вілліяма Барлуна і Дейвида Деліберті, які ненавмисне перейшли кордон з Кувайту в Ірак і за те потрапили в тюрму. Обох звинувачено у шпигунстві і засуджено на вісім років. Дружини несправедливо ув'язнених американців недавно повернулися з Іраку, так і не домігшись дозволу від іракських урядовців на зустріч зі своїми чоловіками. Тепер тільки президент Саддам Гуссейн може помилувати засуджених.

У ВИСЛІДІ останньої наради міністрів закордонних справ Европейського союзу і НАТО прийнято рішення про створення Сил швидкого реагування, здатних оперативно сприяти „голубим шоломам" у Боснії. Згідно з попередніми даними, у склад цих сил має увійти приблизно 1,800 французьких вояків, стільки ж англійських і 200 голляндських. Ця військова формація дістане підтримку 24-ої британської летунської бригади кількість 5,000 осіб, а крім того ще 4,000 французьких військовиків будуть готові у будь-який момент ступити на гарячу точку Балканів.

З ЯПОНСЬКОГО військового гелікоптера, який п'ять днів тому впав у море, викрадено сім скриньок зі стронцієм-90, сумарна радіоактивність якого складає 12.95 беккерелів. На пошуки вирушив підводний човен японських збройних сил. Даний ізотоп стронцію є одним з найнебезпечніших радіоактивних речовин, його застосовують для контролі за дефектами поверхні лопастей гелікоптерів. Вивчивши ситуацію в зоні падіння гелікоптера, експерти прийшли до висновку, що скриньки зі стронцієм не розбилися, а їх хтось негайно викрав.

В АМЕРИЦІ

ФЕДЕРАЛЬНА ЛАВА ПРИСЯЖНИХ, у середу, 7-го червня, обвинуватила в шахрайстві губернатора стейту Арkенсо Джеймса Такера. Йому закинено фальсифікацію в документах для державногарантованої позички та змові обшахрувати Податкову службу, прихованням свого заробітку з багатомільйонової телевізійно-кабельної бизнесової угоди. Це судове обвинувачення було започатковане спеціяльним прокурором Кеннетом Старром, який досліджує відому аферу нерухомостей Вайтвотер. Президент Билл Клинтон ані його колишній партнер Джеймс МекДуґал не є причетними до цієї справи.

ВІДОМИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ БЕЙЗБОЛІСТ 63-річний Мікі Ментл, колишній грач дружини Ню Йорк „Єнкіс", страждає від рака печінки й тільки операція пересадки печінки може врятувати йому життя. Лікарі у Даллас, Тексас, підкреслили, що його хвороба була наслідком надмірного уживання алкоголю протягом 40 років і вірусом гепатиту, що його він захопив при переливі крови під час одної з його частих операцій пошкодженого коліна. Операцію зроблено у четвер 8-го червня, лікарі вдоволені її перебігом.

ПРОМОВЛЯЮЧИ НА КОНФЕРЕНЦІЇ банкірів у Сієтл, Алан Грінспен, голова Федеральної ради валютних резерв, підтвердив, що існує можливість короткотривалої рецесії в наслідок сповільнення економіки в країні. Однаке він відразу зазважив, що навіть як це станеться, то воно тільки посилить та оздоровить економіку країни на дальшу мету. На думку економістів це мабуть є правдоподібним, зокрема коли зауважити, що реакції Волл стріту і біржі не передбачає зменшення відсоткових стіп на короткотривалих банкових позичках.

ФЕДЕРАЛЬНІ ОФІЦІЙНІ ЧИННИКИ повідомили, що після цілорічного слідження у нюйоркському передмісті Квінс у четвер, 8-го червня, заарештовано трьох чоловіків, які у спілці з російським генералом перепачкували майже вісім тон речовини потрібної для ядерних реакторів. Перепачковану речовину — цирконій, що оригінально походить з військових запасів в Україні, зберігали в Квінсі та рівночасно кому треба говорили, що готові продати тим хто запропонує найвижчу ціну. Всіх трьох заарештували працівники митної служби, позуючи, як іракські покупці. Їх оскаржено у переступлені протиіракських санкцій з 1990 року, що забороняють буть-які торговельні спілкування з Іраком за виїмком гуманітарних предметів.

Чи Ви вже відповіли на запитник у справі щоденника „Свобода"?

Якщо ні, то зробіть це негайно!!!

Чи знаєте, що таке акціонерне товариство „Січ відроджена?"

Джерзі Сіті, Н. Дж. (О. Кузьмович). — Здається, що щораз більше тепер наших відвідувачів з України приходить із конкретними бизнесовими плянами, якими вони стараються піднести економічний стан України, а з тим і свій, чи групи осіб, яких вони репрезентують.

Фідель Сухоніс не вперше у нашій редакції. Був тут минулого року, щоб розповісти про свою працю шефредактора місячника „Бористен", який появляється за його ініціятивою в Дніпропетровському, як також про свою фільмову працю.

Тим разом він однак вже на першому місці представляє нам інше нове завдання, яке либонь також створилося за його ініціятивою, а це заснування акціонерного товариства „Січ відроджена". Отож він приносить зі собою не лише два останні числа „Бористену", при чому з гордістю підкреслює, що не підводить своїх читачів, бо не зважаючи на усі труднощі цей місячник появляється вже четвертий рік, накладом 5,000 примірників і так правильно, що досі ні один із передплатників з Канади та ЗСА ще не відмовився платити за нього річно 30 ам. дол.

Переглядаємо з цікавістю два найновіші числа місячника, але редактор зараз таки спрямовує розмову на тему нового підприємства, що тепер в осередку його уваги.

— Бачите, нам стало ясним, що культурного відродження лише видаванням журналів не можна в Україні осягнути. Ось так і найшлися люди із бизнесового світу, які зрозуміли, що саме в Придніпров'ю збереглися такі цінні культурні скарби як сім запорізьких Січей, які повинні бути Меккою для українського народу. Але щоб це осягнути треба створити комерційну базу.

— Чи цією базою має стати акціонерне товариство „Січ відроджена"?

— Саме так воно і є. „Січ відроджена" проєктується як високоприбуткове комерційне підприємство, яке вигідне і для засновників, і для звичайних осіб, що закуплять поодинокі акції.

— Що однак ви пропонуєте поодиноким акціонерам, як взагалі публіці, зокрема з діяспори, де напевно надіється зацікавити громаду своїм новим проєктом?

— Нашим першим завданням переводити тури по цих історичних місцях, але у повному комфорті та з відповідними провідниками. У нашому проспекті є точно визначено, що така тура „Україна козацька" буде мати у пляні. Це оглядини Дніпропетровського, відвідини Томаківської Січі, екскурсія на острів „Хортиця", пам'ятника кошовому отаманові І. Сіркові, Микитинського перевозу, відвідини козацьких сіл, ознайомлення із славнозвісним петриківським розписом і вкінці оглядини також Києва відкіля тура розпочинається.

— Як часто думаєте такі тури влаштовувати?

— Це залежно від того скільки найдемо охочих культурно „наладованих" туристів. Як бачите із брошури, яку ми видали з оном усіх сімох Січей та точними плянами їхньої віднови із кошторисами включно, тут треба великого вкладу гроша і продажу більшої кількости акцій. Саме і ціль моїх відвідин в ЗСА — це зорганізувати акціонерів, до чого маю тут велику поміч в особі Іларіона Хейлика, що погодився бути представником АТ на ЗСА.

І. Хейлик сам розповідає нам, що був у Нікополі в січні на з'їзді нащадків та представників козацьких Січей, де було присутніх 51 осіб, але із ЗСА він був один. Збори, на яких були представники з усіх частин України, та патріотизм учасників так його захопили, що він погодився відразу бути представником АТ „Січ відроджена" тут в ЗСА.

(Закінчення на стор. 3)

Ф. Сухоліс (справа) і І. Хейлик розповідають в редакції „Свободи" про АТ „Січ відроджена"

У справі запитника

У наслідок багатьох телефонів щодо точки ч. 3 запитника, що його вислано до всіх передплатників „Свободи", Екзекутива УНС пояснює, що підвищення передплати „Свободи" буде: (1) включене у членські вкладки тих, що платять тепер з вкладками (2) підвищення передплати не відноситься тепер до тих осіб, які вже заплатили її наперед, а ввійде в життя щойно після вигашення тої передплати, (3) передплатники, яких передплата вигасає з кінцем червня, можуть вислати передплату від 1-го липня разом із запитником.

Ще раз пригадується, що цей запитник повинні виповнити всі передплатники „Свободи" і вислати його в залученій конверті.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Передплата на рік $55.00, на півроку-$32.00, на 3 місяці-$17.00. Для членів УНСоюзу $30.00 річно. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Безвихідність військ ООН у Боснії

Звичайно військові з'єднання організовані для того, щоб обороняти свою країну від ворогів. Завдання у багатьох випадках нелегке та ще й до того небезпечне, але свідомість сповнення свого обов'язку у більшості молодих людей відсуває можливість небезпеки на дальший плян. Ці факти не є новим відкриттям, вони давні, як і давня потреба оборони власних домівок, роду, племени чи країни. Все це було і є зрозумілим не тільки для тих, які є членами цих військових з'єднань, але й для тих, що їх виряджають у військові лави.

Одначе бувають випадки, що окремі країни організовують спільні військові з'єднання, щоб захищати такі ж спільні інтереси у тому чи іншому закутку земної кулі. Досі ті чи інші союзники посилали свої військові з'єднання для полагодження конкретних завдань, що їх зі зброєю в руках, а часом і дипломатичним способом на тлі військової сили, вдавалося полагодити, навіть у випадках неґативних результатів. До цієї другої категорії можна б зарахувати також військові з'єднання миротворних відділів ООН, які у багатьох випадках таки зуміли захистити інтереси світової громадськости та відвернути цілий ряд можливих і небезпечних конфліктів. Одначе треба підкреслити і те, що найбільш ефективно мироносні війська ООН діють на тлі однозвучности та рішучости державних керівників міжнародної громади. У протилежних випадках ці військові з'єднання мають дуже малі успіхи або й зовсім ніяких. Навпаки, вони тоді знаходяться у незавидній ситуації нерухомого прицілу для будь-кого. До такої безвихідної ситуації можна нині зарахувати мироносні війська ООН на території колишньої Юґославії, присутність яких там мала запобігти розвиткові дальших конфліктів, що мали свій початок ще в 1991 році на території Хорватії між сербами і хорватами, відразу після того, як Словенія та Хорватія проголосили свою незалежність. А вже у 1992 році почалися збройні сутички на території Боснії та Герцеґовини між боснійськими сербами, хорватами та мусулманами.

На початку присутність мироносних військ ООН, видавалось, заспокоююче впливала на воюючі фракції, але нерішучість як бути, самої ООН, НАТО та країн посередницької групи ЗСА, Англії, Франції, Німеччини і Росії заохотила боснійських сербів до дальших актів територіяльного загарбництва та етнічних порахунків-чисток на окупованих ними територіях. У тому часі проголошено деякі місцевості пунктами безпеки під охороною мироносних військ ООН, крім того їхнім обов'язком було також охороняти шляхи достави харитативних транспортів харчів і медикаментів. І знову ж це не потривало надто довго, бо боснійські серби захоплювали по черзі транспорти, призначені для цивільного населення, обстрілювали згадані міста-пункти безпеки, а не маючи жодного спротиву, почали систематично вбивати цивільне населення. Тим часом велися дипломатичні переговори, на рішення яких боснійські серби буцімто погоджувались, а тоді без будь-яких попереджень їх переступали і продовжували свою загарбницьку політику дальше.

Після кількох десяток вбитих вояків із батальйонів мироносних військ ООН та прямих обстрілів їхніх позицій, літаки НАТО збомбили склади амуніції боснійських сербів, які без надуми напали на легкоозброєних вояків ООН, забравши в полон майже 400 осіб. Деяких полонених приковували, щоб вжити їх як живу охорону проти можливих дальших бомбардувань. Західні країни висловлювали одна за одною своє обурення, але конкретних рішень не було. Зістрілили боснійські серби один із бойових літаків НАТО, що виконували тільки службу охорони повітряного простору згідно з рішенням Ради безпеки ООН, ще більші обурювання та пусті погрожування кулаками.

У всьому цьому хаосі нерішучости знаходяться у справді безвихідному становищі мироносні війська ООН. Можна і треба їх подивляти за збереження військової моралі та самодисципліни, бо кожний з цих молодих бійців свідомий своєї відповідальности — відповідальности представника своєї країни. Їхнє становище незавидне, а в політичному сенсі безвихідне, бо поки рішається питання як бути, серед могутніх цього світу, ці вояки-добровольці дальше залишаються на ласці тих, що намагаються їх в будь-який спосіб позбутися, що не були їм на заваді у здійсненні їхніх дальших плянів.

Володимир Звіглянич

ЗАЙНЯТІСТЬ ТА БЕЗРОБІТТЯ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ

I

У процесі переходу до ринкової економіки такі макроекономічні показники як зайнятість та безробіття зазнають драматичних змін. Особливістю сучасного стану зайнятости в Україні є вивільнення зайвої робочої сили і одночасно ріст „недозайнятости" або неповної зайнятости при стійкому низькому рівні офіційного безробіття. Ця ситуація не є типовою як для ринкової, так і для командної економічних систем; не часто вона зустрічається в економіці перехідного періоду.

Вивільнення робочої сили з народного господарства помітно активізувалося в 1994 році. Кількість звільнених (106.8 тис.) у січні-червні 1994 р. зросла порівняно з аналогічним періодом 1993 р. на 72.5 відс. У другому кварталі 1994 р. вона була у 2.3 раза вище, ніж у першому кварталі („Праця та зарплата", 1994, ч. 17). Прогнозні оцінки на 1995 рік передбачають зріст вивільнення у порівнянні з 1994 р. на 57.6 відс. Як заявив 23-го травня в газеті „Голос України" директор Українського Республіканського Центру Зайнятости Володимир Єрасов, сьогодні в Україні близько 200,000 осіб мають офіційний статус безробітного. Всього в Україні налічуються 22 млн. осіб, що працюють. У зв'язку з погіршенням економічного стану підприємств істотно зросло приховане безробіття, яке нині становить по країні близько 35, а в деяких реґіонах і до 40 відсотків від усього працездатного населення.

Серед них за соціяльним походженням 49 відс. — службовці, 48.1 — робітники, 29 відс. — некваліфіковані працівники. За освітнім рівнем 39.6 відс. безробітних складають громадяни з вищою (університет або інститут) освітою; 33.1 відс. — з середньою та середньою спеціяльною освітою; 26.5 відс. — з професійно-технічною освітою. За віковим показником понад 50 відс. безробітних — громадяни від 28 років до передпенсійного віку (60 років чоловіки і 55 років — жінки), 40.1 відс. — молодь. Досить гостро стоїть проблема жіночого безробіття — 65 відсотків. Передовсім на вулиці опиняються жінки віком до 35 років з технічною освітою, що мають маленьких дітей.

Аналіза цієї офіційної статистики показує, що сучасне безробіття в Україні — це насамперед безробіття службовців, осіб з вищою та середньою освітою (тобто безробіття освічених), що виникає внаслідок відсутности належного зв'язку між системою освіти та потребами виробництва, що швидко змінюються. Інакше кажучи, особливість сучасного стану безробіття полягає в його структурному характері.

Українське безробіття також є молодіжним. Найбільша кількість безробітних 80.7 відс. — знаходиться у віковому інтервалі від 20 до 30 років. Серед робітників віком 18-20 років 19.3 відс. шукають праці. По реґіонах найвищий рівень безробіття є у Рівненській області (48 відс.), Чернігівській (45.4 відс.), Львівській (45 відс.) і Хмельницькій (44.4 відс.) і у цілому він вищий у Західній, ніж у Східній Україні. У Києві цей рівень складає 18.5, а у Харкові та області — 20 відс. („Голос України", 1994, 11-го листопада).

Змінилася державна політика зайнятости. Коли ще кілька років тому Уряд України проводив активну інтенсивну політику у сфері зайнятости шляхом створення додаткових робочих місць, то тепер тактика змінилася. Перейшли до пасивнішої політики (допомога, перекваліфікація). Як вважають в Україні відповідальні особи, зокрема Володимир Єрасов, реалії виробництва такі, що для оздоровлення економіки необхідно скоротити приблизно 25 відсотків працівників, тобто 5.5 млн. осіб.

Ще одна нова тенденція з розряду реформаторських зусиль Уряду стосовно політики зайнятости полягає у скороченні допомоги з безробіття.

(Продовження буде)

Д-р Роман Барановський

НЕПРОСТИМА ТЕРПИМІСТЬ

Навіть у найбільш демократичній країні, як ЗСА, є межі, що їх переступити не можна. Тут користуємось повною свободою слова, преси й іншими вольностями. Можемо критикувати Уряд, парлямент (Конґрес) й інші державні чи громадські установи, а то й самого Президента, зберігаючи, очевидно, форми пристойности. Політичні партії, метою і привілеєм яких є змагатися за владу в державі, зводять завзяті баталії у передвиборчій кампанії. Але все це відбувається культурно, з певною пошаною одні до одних, а надівсе з думкою і журбою про добро держави. Окремих осіб чи організації, які діють чи діяли б на шкоду держави з метою підірвати її основи, Уряд притягає до карної відповідальности і відповідно карає.

Як під цим оглядом представляється справа тепер у вільній, незалежній Україні? Існує демократичний Уряд, парлямент (Верховна Рада), вибраний народом, через народ і для народу, і, здавалося б, що все в порядку. А, проте, це не так. Інтерпретація демократії там дещо відмінна від нашої. Багато людей під демократією розуміють сваволю, що можна робити все, навіть і те, чого не можна.

У висліді такої інтерпретації маємо викривлену демократію з корупцією, хабарництвом, крадіжжю, злочинством та іншими неподобствами.

Коли ж в Україні проводяться такі речі не тільки звичайними бешкетниками і професійними злодіями, але людьми, що займають високі пости в державних установах, які розкрадають державне майно і це проходить їм безкарно, то це безладдя, хаос і безправність, що вимагає негайної поправи, бо це підриває основи держави.

Правда, такі речі трапляються теж і в демократичних країнах, упорядкованих із законодавством, але там таких кримінальників майже завжди притягають до суду і карають.

Вершиною такої викривленої демократії можна і треба вважати теж такі явища, що мали місце під час святкування комуністами і соціялістами в Києві першого травня цього року. Наприклад, була демонстрація лівих сил в кількості 4,000 осіб, що зібралися в Парку Слави і пройшли до Українського Дому, де провели віче. Там виступав теж голова Верховної Ради Олександер Мороз, який є рівночасно лідером соціялістів. Він, щоправда, закликав, як довідуємося з преси, до злагоди і толерантности щодо інших політичних партій і угруповань, але все таки толерував гасла і транспаранти демонстрантів з такими написами як „За відновлення СССР", „Україні — соціялістичну конституцію" (читай комуністичну), „Реформатори — не дуріть народ" й інші подібного змісту.

Все це відбувалося під червоними прапорами біля колишнього музею Леніна, де промовці різко критикували політику Президента Леоніда Кучми і закликали до його резиґнації і відновлення совєтської влади. Чи така річ можлива і допустима в демократичній, упорядкованій державі?

Якщо голова Верховної Ради толерує такі гасла — це значить, що він погоджується з ними, і таким чином діє проти інтересів держави, а разом з ворожими Україні елементами допомагає Москві підривати основи державної незалежности України.

Постає питання, як довго можна толерувати такі шкідливі дії осіб і організацій, що спрямовані на розвал держави? Олександер Мороз, його заступник у Верховній Раді Олександер Ткаченко і їм подібні вже давно повинні бути усунені зі своїх постів як шкідники української держави. Їм не місце у Верховній Раді, а навіть в українській спільноті.

Біда в тому, що це талановиті люди, хитрі, добре вишколені в комуністичній партії, вміють загравати і маніпулювати, щоби втриматися на своїх постах, і тому небезпечні і шкідливі.

Як довідуємось, Виконавчий комітет Київської Міської Ради заборонив комуністам і соціялістам демонстрацію на Хрещатику. Якщо ця заборона була мотивована заздалегідь передбаченою направою дороги на Хрещатику, то треба привітати мудрість Київської Міської Ради.

Сподіваємося, що після проголошення Верховною Радою України закону про владу для Президента і візити президента Билла Клінтона, справа покращає, і шкідники будуть унешкідливлені. І чим скоріше це станеться, тим краще для України і її народу.

Наради Головного Уряду УНС

(Рефлексії учасника)

Річні наради Головного Уряду УНС, які відбулися від 15-го до 18-го травня ц.р. на Союзівці, були моїми першими, тому не можу їх порівняти з попередніми. Мої спостереження базуються на загальноприйнятих критеріях щодо ефективности того роду нарад.

Метою нарад було проаналізувати і продискутувати пророблену працю в 1994 році, а також розглянути пропозиції Екзекутиви і зробити потрібні рішення, щоби поправити фінансову ситуацію ще цього року, а головно на майбутнє. Головні точки дискусії були такі:

* Справа видань „Свободи" і „Українського Тижневика";
* Майбутність Бюра у Вашінґтоні;
* Профітабільність власного будинку;
* Праця професійних продавців забезпечення;
* Спад резерви, спричинений братською діяльністю та зміною відношення канадського до американського доляра.

Тому що мунулорічна Конвенція вибрала багато нових осіб до Головного Уряду, а головно молодих і професійних людей, перебіг нарад був діловий і всеціло спрямований для добра УНС. Були розбіжності думок в насвітленні проблем та пропонованих розв'язок і це робило наради якісними. Присутні не були задоволені пропонованими тимчасовими розв'язками, а радше шукали за стійкими і далекойдучими. Ми пробували збалянсувати економічні чинники, над якими не маємо контролі, тими, які є під нашою контролею. Відсутність партійщини сприяла переведенню нарад і осягненню рішень в дружній, діловій атмосфері.

Про рішення нарад було вже подано в попередніх числах „Свободи". Наші рішення всіх не задоволять, бо це не є можливим. Ми їх приймали більшістю голосів на підставі інформацій, які були нам доступні. Вони були зроблені з добрим наміром і щирим бажанням запевнити майбутність УНСоюзу.

Новий склад Головного Уряду постійно пригадував, що не тільки змінилися дискутанти, але також ринок і ділове оточення, в якому діє УНС. Демографія його членства значно змінилася за останні 40 років. Читачі „Свободи" не тільки постарілися, але також зменшилася їх кількість. Молодше членство вимагає нових продуктів забезпечення, а також англомовних публікацій. Зменшився ідеалізм і збільшилася конкурентність, а тим міняється також профітабільність. Кінчилися умови закону, які сприяли рентабельності будинку. Змінилося також відношення між валютою Канади і ЗСА.

Все це вимагає скорочення видатків, жертвою якого, може передчасно, стало Бюро у Вашінґтоні. Бо не є правильно підходити до розв'язання проблем, не беручи до уваги всіх видатків. Остаточно, було конечним зосередити увагу на підставовий бизнес УНС — забезпечення, і обмежити братську діяльність, всупереч добрій волі присутніх цього не робити. Лише з перспективи часу побачимо, чи наші рішення були правильними.

Олександер Серафин
Дітройт, Миш.

Л. Логвиненко

Ранок

Обсипається небо.
Облітає, як в'янучий мак.
В уяві
пелюстки вологі
Губами торкаю.
І руки простерті
у завтра
Майбутнього знак:
Я коней
у ранок
З пошерхлих долонь
відпускаю.
Ти чуєш,
копита
Так срібно об роси
Дзвенять.
Вожак піді мною
На сонце за обрієм
править.

Утриматись тільки б
За гриву такого коня
І сторч головою
Не впасти
у сонячні трави.
А сонце все вище,
Вже в кожній краплині
ВОНО —
Наповнює серце
і сутність буття
Аж до краю...
Натягую повід.
Шукає нога стремено —
Не стримати лету:
Грудьми прямо в сонце
Врізаюсь.

Харків...

Проф. д-р Леонід Мостович

ЛІКАРІ УКРАЇНИ

(Доповідь, виголошена на відкритті конґресу радіологів 14-го травня 1995 року).

Сьогодні тут, у столиці України Києві, відкривається перший міжнародний конґрес радіологів. У ньому беруть участь, крім радіологів України, радіологи Европи, Америки, Канади та інших країн, українського та неукраїнського походження.

Конґрес цей відбувається на схилі XX століття, у століття відкриття променів Рентґена, а з тим і початку нашої спеціяльности, століття, що є й буде для України епохальним. У ньому вона після неволі стала незалежною державою. Це ж бо століття запише в аннали історії дві жорстокі світові війни та дві жорстокі, собі протилежні й собі подібні, ідеології — сталінізму та гітлеризму, що зумовили безліч людських терпінь та пролили море людської крови й сліз.

І світ багато не змінився. Сьогодні на очах умираючого століття, під ударами нового закону й нового завіту часу, вмирає колоніялізм, а з ним його побратим-імперіялізм поволі сковзає поза обрій сьогоднішнього дня. Проте далі йдуть кровні й безкровні війни, вмирають люди з голоду чи вбиті, вмирають народи. Організація Об'єднаних Націй везе воду й хліб тим, що ще живуть, і допомагає ховати вбитих. А сумління світу як мовчало, так і мовчить. І все те, на жаль, діється в столітті, яке породило стільки нових ідей та винаходів, штовхаючи цілий світ далеко вперед. Проте для лікаря, коли й де це не було б, є лише один святий обов'язок: нести допомогу всім тим, що її потребують, незалежно від своїх особистих переконань чи симпатій, бо так записано в законах нашої професії та в законах Божих.

Ця доба ядра, лазера, комп'ютера та небуденного здвигу й росту, як ніколи, науки, а з тим і телекомунікації між людьми й народами, сколихнула світом і породила багато нового добра, але й немало зла. Наша земля, наші ріки й ліси стали не ті, що були. Наш край, наша земля була не лише свідком чи учасником тих усіх подій. Вона була ареною розгри багатьох отих історичних завірюх, де вони відбувалися. Ми платили данину за все й всім. Нас убивали, голодом морили, вішали, грабували, вивозили і на вічну пам'ять, як пляму історії цього століття, залишили нам Чорнобиль.

В таких умовах, у такому підсонні народилася наша держава. Тому хай ніхто нам не дорікає, що ми нетямущі, нездатні будувати державу, писати нові закони й творити добробут. Визволення з неволі не творить і не дає зразу ж волю й добробут, а приносить безліч нових проблем, що їх слід пережити й побороти. Коли б якийсь інший народ протягом століть пройшов ту дорогу, що нам судилося йти, його існування закрив би попіл історії. Нас зберіг отой глибинний, впертий, творчий субстрат існування. Він не дав нам загинути в добу руїни. Ми жили, боролися і не пропали. Не пропадемо й тепер. Ми віримо в свій народ, що своєю працьовитістю та дієздатністю створить велике майбутнє і стане на сході Европи носієм демократії та миру. А горожанам України запевнить культурний та економічний ріст, без різниці на їх етнічне, соціяльне чи релігійне походження й переконання. Ми ж бо послідовники й виконавці великого заповіту свого геніяльного сина й батька Тараса Шевченка, чи не найбільшого гуманіста та iсповідника правди, миру й волі в світі. Для нас, людей України, а зокрема лікарів, це фундамент та дороговказ.

Протягом 70 років казали нам, що ми живемо в найбільш передовій країні світу. Багато з нас навіть повірили в це. Але коли світові події відкрили заслонене вікно в Европу, Америку, Канаду, Австралію й цілий західній світ, гірка дійсність сказала нам, що ми позаду. Коли побачили, що вони осягнули, а що ми, що вони мають, а що ми, багатьох огорнула безнадія та охота переселитися до країн, де краще жити людині. Але така розв'язка тяжка для тих, що вросли корінням, серцем і душею в землю своїх предків. Нехай же та дійсність не упокорює нас, а додасть нам снаги й сили все це таки побороти.

Ми входимо в новий період історичної дійсности, де життя й добробут народу матимуть вищу ціну, як бомби й гармати. Добробут не творить лише влада чи держава, а творять його працьовиті, підприємчиві люди. Вони творять і владу, і державу, а якою вона буде, залежить виключно від їх потенціялу та державної свідомости.

Цей конґрес радіологів України, тобто лікарів України й діяспори та наших приятелів, свідчить про те, що ми не спимо. Ми, лікарі діяспори, приходимо до вас, щоб учитися від вас, а ви він нас — працювати, думати й діяти разом. Зорганізований лікарський світ України може стати великою рушійною й творчою силою, що пожвавить діяння парляменту творити закони й класти каміння під будову держави, а не кидати його на дорогу. Демократія — не гуляйполе, де кожна людина чи група людей має необмежені права і може поступати без стриму. Демократія в першу чергу накладає обов'язки й закони. Коли їх не шанується, приходить анархія, безлад, безправ'я. На сторожі демократії мусять стояти закони, часто навіть суворі. Треба знати, що без упорядкованого суспільства неможливо впорядкувати охорону здоров'я, на що так нетерпеливо чекає Україна.

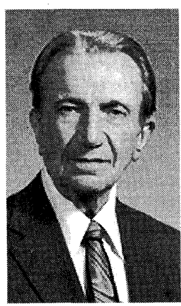
Ми — лікарі, а не політики. Ми — каменярі, що нам призначено лупати скалу занедбаної охорони здоров'я України. А досвід каже, що без добробуту народу й держави охорона здоров'я потрапляє на задній плян. Свідомість того робить нас немічними перед обов'язком, що даний нам нашою професією. Жити й працювати нам — лікарям позаду західнього світу, проґресу й росту медичної науки й техніки, — це кривда не лише для нас особисто, але передусім для всього народу України. Український політичний світ хай пам'ятає істину, що в побудові соціяльного добра народу й держави охорона здоров'я займає одне з передових місць. Ми не ґльорифікуємо Заходу, не все там гідне до наслідування. Ми хочемо взяти з нього все те, що добре й корисне, а відкинути все те, що нам чуже й непригоже.

На арену світової медицини нам слід увійти не лише як обсерватори, студенти чи споживачі, але також як співтворці — носії світових відзначень та премій. Ми знаємо, що лікарський світ України готовий мозолитися та працювати день і ніч, щоб досягнути вершин. Та, на жаль, успіхи й вклад нашої спеціяльности в науку й охорону здоров'я тісно пов'язаний з технологічним устаткуванням та обладнанням. А його в нас здебільша нема, не було, або воно марне й непридатне. Ніде правди діти, всі країни Заходу після Другої світової війни починали з такого самого стану, як у нас сьогодні. Все було знищене, перестаріле й непригоже до вимог часу. Державні фонди йшли здебільша на гарячу, а опісля холодну війну. Приватний сектор потребував часу на реставрацію. І так було довго, ще навіть тоді, коли сателіти літали навколо землі, а людська нога ступила на Місяць. Щойно за останнє чвертьстоліття медична наука, технологія та система охорони здоров'я західніх країн дійшла до вершків і її осяги не менші за міжплянетні, чи інші науки та технології. Цього поступу добилися вони крок за кроком не через підкинене судьбою багатство. Багатство творить людина своєю працею та плянуванням. Це зробила й осягнула вільна людина, вільна думкою, розумом та ризикуванням, гнана рушієм нескованого генія творчости, що дрімає в кожній людині.

(Закінчення буде)

В день відходу у вічність св.п. інж. О. Мартиновича

Інж. Орест Мартинович народився 2-го січня 1913 року в родині о. Григорія і Меланії з дому Гамерської в Залужі, повіт Сянок, на західніх землях України, а в 1920 році переїздить разом з батьками до Грушова.

Св.п. О. Мартинович

І знову невблаганна смерть вирвала з наших рядів зразкового мужа і батька, професійного інженера та обов'язкового члена нашої громади.

Відійшов від нас на поклик Всевишнього у Божу вічність провідний спортовець і інженер-професіоналіст, який за свого життя відзначався зразковою поведінкою.

Після приватного навчання молодий Орест вступає до української гімназії в Перемишлі, яку успішно закінчив. Вищі студії Орест почав у Львівській Політехніці, студіюючи будівельну інженерію, яку закінчив в Данцігу в 1944 році дипломом будівельного інженера.

В 1945 році Орест переїхав до Куфштайну в Австрії і там в Інсбруці в 1947 році одружився з Мелітою Тумою. Вкороті молодому подружжю народились дві доньки — Меланія і Христя.

В 1952 році родина Мартиновичів прибуває до Філядельфії, де Орест проживав до свого відходу у вічність.

На новому місці поселення він працює з початку як кресляр, а рівночасно продовжує студії на післяградуаційному рівні, які успішно закінчує в 1964 році ступенем магістра будівельної інженерії. Від того часу Орест працює вже професійно аж до відходу на заслужену емеритуру в 1977 році.

Як переможець у п'ятизмагу легкої атлетики, Орест, змагун КЛК у Львові, здобув тричі мандрівну нагороду „Лавровий срібний вінок", як також срібну чашу студентської „Основи" в роках 1935 і 1937, а в 1938 — здобуває їх вже на власність. Переїхавши до Америки, він стає членом УСО „Тризуб", а рівночасно співзасновником і головою Українського Лещетарського Клюбу, в якому лещатарі змагалися, між іншим, за чашу, уфундовану Орестом.

Інж. О. Мартинович належав до Товариства Українських Інженерів Америки, Відділ Філядельфія, де часто був активним членом його управ. Він постійно цікавився громадським життям і часто в ньому брав участь.

Він мріяв відвідати свою Батьківщину — Україну, що йому і вдалося зробити в останніх роках його туземного життя.

Із смертю Покійного доньки Меланія і Христя втрачають зразкового Батька бо він завжди був з ними і все трудився для них, а опечалена дружина Мелітта втратила відданого і вірного друга життя, а Товариство Українських Інженерів Америки — активного свого члена.

Методій Борецький

РОСІЙСЬКІ ПОСЛІДОВНИКИ Сіоко Асагари, лідера японської буддійської секти „Аум Шінрікіо", активно протестують проти офіційної заборони діяльности секти на території Росії. Керівник московського філіялу „Аум Шінрікіо" Тетяна Нирікова подала відповідну апеляцію у Верховний суд країни. „Навіть якщо ми не доможемося справедливости, „Аум Шінрікіо" не припинить свого існування. Ми знайдемо інші форми і засоби діяльности",— запевнила Т. Нирікова.

Тенісові турніри на Союзівці

Тенісова ланка УСЦАК подає до відома, що на літній сезон на Союзівці заплановано такі турніри:

1-2-го липня — УСЦАК-Схід
5-6-го серпня — Подвійні ігри
2-4-го вересня — Мистецтва УСЦАК
16-17-го вересня — Клюбові першенства КЛК

ДОРОГІ ЧИТАЧІ! ШАНОВНІ ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

Чи вам відомо, що завдяки Фондові Відродження України при УНСоюзі зроблено і робиться чимало корисних справ для становлення незалежної, демократичної, правової української держави? На сьогодні цей фонд видав на свої благочинні акції 544,000дол. Ось, наприклад, завдяки цьому фондові УНСоюзу

- УНСоюз був спонзором, через програму СЕБІТ, випускника Львівського Інституту Менаджменту Мирослава Кравчука, який кожного дня перебував у нашій канцелярії, приглядався до нашої праці та брав участь у зустрічах та дискусіях.

Якщо ви вважаєте, що діяльність УНСоюзу в рамках Фонду Відродження України є справді корисною, то закликаємо вас допомагати своїми посильними пожертвами для її ус-пішного продовження.

Чеки просимо виставляти на UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION – FUND FOR THE REBIRTH OF UKRAINE, 30 MONTGOMERY STREET, JERSEY CITY, N.J. 07303.

В НТШ відбувся симпозіюм з нагоди появи книги „Україна й українці в світі"

З нагоди появи книги „Україна й українці в світі", дня 4-го березня 1995 року в залі Наукового Товариства ім. Шевченка в Ню Йорку відбувся симпозіюм під назвою „Стан і перспективи соціологічного розвитку України і нашої діяспори".

В симпозіюмі брали участь: редактор книжки д-р Анна Ленцик-Павлічко, демограф при секретаріяті Організації Об'єднаних Націй в Ню Йорку та співавтори: д-р Володимир Бандера, професор економії в Темпл університеті та д-р Всеволод Ісаїв, Robert F. Harney професор та голова етнічних, іміграційних та плюралістичних студій в Департаменті Соціології в Торонтонському університету. Також присутні на залі були співавтори д-р Василь Маркусь та мгр Іван Лучечко, які брали участь в дискусії після доповідей.

Керівник програми д-р Василь Калинович привітав гостей та представив трьох панелістів. Опісля голова видавничої комісії, д-р Лариса Онишкевич, поділилася доброю вісткою з редакції Торонтонського університету, що половину накладу книги в твердій оправі вже розпродано, як також одну третю в м'якій.

Д-р В. Бандера розповів присутнім як почалися пляни видати англомовний довідник української діяспори, починаючи від діяльности Українського Соціологічного Інституту за його голови інж. Атанаса Мілянича. Він подав цілий ряд публікацій, які видано коштом Українського Соціологічного Інституту, між ними такі цінні видання як: „Українці в американському та канадському суспільствах" (1976), ред. Всеволод Ісаїв: „Українські поселення — довідник" (1980), ред. Атанас Мілянич, Володимир Бандера, Ігор Гурин та Всеволод Ісаїв; та „Ethnicity and national identity" (1986) ред. Олег Воловина.

Від коли появився довідник українських поселень в українській мові, були пляни видати подібний довідник в англійській мові, як підручник для бібліотек, шкіл, університетів, дипломатичних та державних установ, чужомовної преси. І так ідея англомовного довідника чекала на „офіру" (як висловився д-р Бандера), яка хотіла б взяти на себе таку відповідальність. Така „офіра" знайшлася при кінці 1987 року в особі Анни Ленцик-Павлічко (молодий демограф-соціолог), яка представила Раді директорів УСІ свій проєкт англомовного довідника українських поселень, який мав відповідати потребам англомовного читача, з додатковими розділами про історію України та її культуру.

Д-р Анна Ленцик-Павлічко у своєму слові подякувала Управі Наукового Товариства ім. Шевченка за схвалення проєкту, видання цієї праці та за фінансову допомогу. Вона подякувала управам Українського Соціологічного Інституту та Світового Конгресу Українців за їхні дотації. Вона також подякувала всім авторам, які так ентузіястично прийняли проєкт і відгукнулися на прохання написати про свої громади. Двадцятьвісім

Панелісти (зліва): д-р В. Бандера, д-р А. Ленцик-Павлічко і д-р В. Ісаїв.

авторів опрацювали різні розділи книжки, подаючи не лише кількість українців у даній державі, але також історію їхньої імміграції, інтеграції в економічному, політичному, професійному і соціяльному житті країн поселення, та про українські громади їхнє релігійне, культурне, професійне, суспільне та політичне життя. Підкреслено важливі проблеми українців як етнічної групи в країні перебування, зв'язки з Україною та з українцями в інших державах і визначні події в українських громадах в останніх роках. Редакторка підкреслила, що книга не є виключно демографічним довідником, у ній є розділи про історію України, про її культуру та про сучасну незалежну Україну, як також дискусія на тему асиміляції та інтеграції українців у країнах поселень.

З короткого резюме книжки, над якою редакторка працювала п'ять років, довідуємося, що число українців у світі сягає до 58 мільйонів — це становить приблизно один відсоток населення світу. На батьківщині, за переписом населення з 1989 року, було понад 37 мільйонів українців. В діяспорі, українці знаходяться по всіх континентах, від найбільших громад — кількох мільйонів в Росії до найменших поселень — кількох родин в Африці та Азії. Українці зорганізували активні громади по цілій діяспорі, зберігаючи свою етнічну ідентичність. Від Канади до Австралії чуємо подібні заваги: там, де є активні українські громади з українськими церквами, організаціями та народними домами, там українці більше тримаються разом, відчуваючи спільну ідентичність та спільну приналежність до української громади. Такі громади краще можуть запобігти асиміляції та втриматися на майбутнє. По країнах поселення бачимо подібні проблеми українців як етнічної групи: мішані подружжя, заник розговірної української мови, зменшення числа вірних в українських церквах та членів в українських організаціях, брак українських шкіл, географічне розкинення українських поселень в деяких державах, брак співпраці між новою та старою імміграцією, політичні фракції, асиміляція та еміграція до інших країн.

Хоча в багатьох державах поселення число людей, які признаються до українства, дійно зменшилося через асиміляційні та інтеграційні процеси, не можемо прийняти до заключення, що українці в діяспорі заникають як окрема етнічна група. Читаючи книгу „Україна й українці у світі", бачимо що українці не тільки є всюди, але що вони хочуть бути окремою етнічною групою, яка зберігає свою культуру та свої традиції. Українці по цілому світі святкували Тисячоліття Хрищення України в 1988 році, не лише у З'єднаних Стейтах, Канаді, Европі, Бразилії, Аргентині та Австралії, але й в українській православній парафії в Каїро в Єгипті та в католицькій місії Мерінолл отців у Токіо в Японії. У Філіппінах троє українців, які працювали в центрі втікачів в провінції Ботан, організували Свят-Вечір для співробітників, показ писанок, гри на бандурі та навчали українські танці. Виступи народних танців також відбувалися в Найробі в Кенії. Чи це не найкращих доказ, що українська етнічна група в діяспорі жива та сильна?

Українці до певної міри асимілюються, з часом — це нормальна річ для меншин, які знаходяться поза батьківщиною, але вони не заникають. Їх об'єднує українська церква, українська культура та спільне зацікавлення долею України. Проголошення незалежної України в 1991 році відновило зацікавлення політичними та економічними справами в Україні серед українців різного віку по цілому світі. Сьогодні молоде покоління цікавиться подіями в Україні з таким самим ентузіязмом, як старше. Чи це не є ще один доказ, що українці в діяспорі будуть дальше існувати?

Д-р В. Ісаїв підкреслив вартість книжки як інформаційного джерела про Україну і українців по цілому світі. Він згадав, що чужинці часто подають неправильні інформації про Україну і українців, їх часто мішають з росіянами. Досі був великий брак добрих джерел, якими могли б користуватися англомовні науковці та журналісти. Ця книжка буде дуже корисною для тих,які хочуть довідатися дещо про Україну і українців, як також для тих, які потребують швидко знайти інформації про незалежну Україну. Вона дуже потрібна для науковців, що пошукують інформації про українців, які живуть в різних країнах світу, журналістів, які потребують фактів і статистик, щоби доповнити свої статті, потрібна студентам, які пишуть тези про Україну або українців і навіть для туристів, які хочуть довідатися дещо про українців в державах, які вони бажають відвідати. „Україна й українці у світі" — це енциклопедичне видання, яке заповняє прогалину, яку ми відчували, коли хотіли чужинцям подати короткі, актуальні інформації про нас та Україну.

Цей неоціненний джерельними інформаціями підручник можна замовити в НТШ, 63 Fourth Avenue, New York, NY 10003, тел. (212) 254-5130, або у видавництві University of Toronto Press, 5201 Dufferin Street, North York, Ont. M3H 5T8 Canada; тел. (416) 667-7791, за ціну 35 дол. у м'якій обкладинці і 75 дол. у твердій.

Н.Н.

Чи знаєте...

(Закінчення зі стор. 1)

Довідуємося, що „Січ відроджена" має тепер крім представника в ЗСА дві філії в Україні — у Дніпропетровському і Нікополі. Засновниками цього акціонерного товариства стали Т-во „Просвіта" ім. Т. Шевченка, Українське Козацтво, Український благодійний фонд допомоги українцям за межами України „Україна–Батьківщина", придніпровська товарна біржа АТ „Нікополіс", ряд комерційних банків та інших підприємств, львівська фірма „Світоч" і приватні громадяни України, ЗСА та Західньої Европи. Наш гість Ф. Сухоніс є виконавчим директором із Дніпропетровського і в його словах відчуваємо енергію молодої відповідальної людини, яка знає, що тепер є на потребу та як по бизнесовому забиратися до успіху акції. Треба надіятися, що він найде відповідний позитивний відгук в ЗСА, так як найшов цілий ряд підприємств в Україні, що рішили приступити до спільного діла і створити комерційну базу для культурного відродження.

Для зацікавлених справою відродження Січей та закупом акцій на ту ціль подаємо адресу представника АТ „Січ відроджена" в ЗСА: Ilarion Chejlyk, 45 Mountain Ave., Warren, N. J, 07059, tel.: (908) 647-7211, fax (908) 647-6211.

МИНУЛОГО ЧЕТВЕРГА, 8-ГО ЧЕРВНЯ, в'єтнамський уряд наказав американцеві Віллямові Гендонові, колишньому республіканському конгресменові з Північної Кароляйни, залишити до 24-ох годин їхню країну. В. Гендон твердить, що у В'єтнамі ще дальше перебувають американські воєннополонені та що їх тримають у військовій підземній в'язниці віддаленій 50 миль від Ганою.

У ВАШІНҐТОНІ В ПОНЕДІЛОК, 15-го травня, відбулася окреме крайове святкування пям'яті загиблих під час служби поліціянтів. Учасниками тих святкувань були представники департаментів поліції з багатьох міст країни, між ними також група з Ню Йорку. Одначе нюйоркські поліціянти не були добрим прикладом для нікого, коли під час свого перебування в готелях Вашінґтону творили сцени тотального хаосу та зумисних збитків у п'яному стані. Їхня поведінка під жодним оглядом не відповідала членам правоохоронних органів, і тому привернула увагу цілої країни, а то й за її кордонами. Комісіонер нюйоркської поліції Віллям Бреттон відразу після цього скандалу сказав, що розслідування цієї справи, якби довго не затяглося, буде здійснено і винні будуть притягнені до відповідальности. У наслідок цього вже отримано одну резиґнацію та суспендовано двох поліціянтів.

З глибоким сумом повідомляємо, що 16-го травня 1995 року минула ПЕРША РІЧНИЦЯ СМЕРТИ

бл. п.
д-ра
ПЕТРА ОСТАПЧУКА

уродженого 27-го червня 1915 року на Волині

Покійний був активний в боротьбі за незалежність України, член ОУН, працював ветеринарем з 1950 р. в стейтах Міннесота та Іллиной. У 1993 р. разом з сином та його родиною переїхав до Києва. Похований у рідному селі Вербі (Дубенщина).

син — д-р ВІКТОР ОСТАПЧУК
донька — ОЛЬГА
з родинами

ПОДЯКА

Весняного дня 20-го квітня 1995 р. відійшов від нас у вічність наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, ДІДО і БРАТ

бл. п.
інж.
ОРЕСТ МАРТИНОВИЧ

Цією дорогою складаємо щиру подяку отцям монсеньйорам: о. парохові Я. Мельникові і о. д-рові І. Біланичеві за відправлення Парастасу у похоронному заведенні, а о. І. Біланичеві за відпровадження тіла покійного на цвинтар і завершення там похоронних відправ.

За слова пращання після Парастасу ми щиро вдячні інж. М. Борецькому від філядельфійської філії Т-ва інженрів, інж. І. Скірі від спортового Т-ва „Тризуб" і інж. М. Ничові від Українсько-Американської Координаційної Ради.

Наша сердечна подяка І. Луцишин і М. Данилів за дбайливе приготування гостини тризни в УОКЦентрі, а С. Ґробельському за теплі слова прощання від родини покійного Ореста під час тризни.

Дякуємо усім, що особисто, телефонічно чи листовно висловили нам своє співчуття, взявши участь у похоронних відправах, прислали квіти чи жертвували на релігійні і добродійні цілі.

НА СЛУЖБИ БОЖІ жертвували:

С. Зеневич, Б. В. Кульба, М. Кульба, І. А. Дзівак, І. Райнер, Е. С. Луцишин, М. Ю. Луців, О. Гайдучок, С. Н. Білоус, УАКРада.

Разом — 110 дол.

НА УКРАЇНСЬКИЙ ОСВІТНЬО-КУЛЬТУРНИЙ ЦЕНТР у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ зложили:

по	50	дол.	М. Данилів, Я. Мартинович, С. Ґробельський, Б. Котис, З. С. Луцишин, Б. Х. Турченюк;
	40	дол.	Д. Мартинович;
	35	дол.	Р. Мартинович;
	30	дол.	М. Онуферко;
по	25	дол.	І. Л. Кушнір, Л. Л. Стадниченко, О. В. Шиприкевич, В. Сендзік, Я. Цюк, М. Борецький;
по	20	дол.	Р. Циган, Н. Крупська, О. Сас, М. Романець;
	15	дол.	Р. Кніґницький;
	10	дол.	Л. Дяченко.

Разом — 660 дол.

Усіх наших рідних, приятелів, знайомих, що віддали останню прислугу покійному Орестові і старалися потішити нас у тому особистому і родинному смутку, нехай Ласкавий Господь має у своїй особистій опіці.

Дорогим членам родини: Я. Мартинович, П. Мартинович, Р. Мартинович, Ю. Данилів, котрі несли домовину — наша сердечна подяка.

За взірцеве переведення похорону дякуємо похоронному заведенню Насевичів.

дружина — МЕЛІТА
доньки — МЕЛАНІЯ з родиною
— ХРИСТИНА
брат — ЯРОСЛАВ з родиною

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що в суботу, 13-го травня, 1995 р., упокоївся в Бозі на 74-му році життя наш найдорожчий

МУЖ, БАТЬКО і БРАТ

бл.п.
о. прот.
ЯРОСЛАВ ЛЕВИЦЬКИЙ

сотрудник церкви св. о. Миколая в Торонто.

Похоронні відправи відбулися 18-го, 19-го і 20-го травня в церкві св. о. Миколая.

Похоронено покійного на цвинтарі св. Володимира в ОКВИЛ.

Родина складає щиру подяку рідним, приятелям і знайомим за вислови співчуття, за участь у Панахидах і похороні, за квіти і дари на Служби Божі на пожертви на „Дім опіки", редакцію „Наша Мета", та на церкву св. о. Миколая.

Горем прибиті:

дружина — МАРТА
дочка — ГАНУСЯ
син — ВАСИЛЬ
сестра — АННА

та ближча і дальша родина покійного.

ФУТБОЛІСТ популярного в Кенії клюбу „Леопарди" 20-річний Шедрак Атека, намагаючись врятувати свою дружину від неминучого голя, випадково послав м'яч у власні ворота. Топо ж вечора Ш. Атеку підстерегли на вулиці Найробі, кенійської столиці, четверо футбольних фанатиків і ледве не вбили на смерть ножами. Лікарі врятували йому життя, однак на футбольне поле Ш. Атека вийде не скоро.

Відзнаки учасникам Другої світової війни

До столу президії запрошено Лілію Вайндорф. Вродлива, усміхнена жінка підвелася з крісла і впевненою ходою через всю залю попрямувала до місця, де на неї чекали.

За ту хвилину в її уяві миттю пронеслись невимовно важкі роки військового лихоліття, в пам'яті постали образи сотень і сотень воїнів, яких вона, медична сестра, винесла з поля бою, врятувавши їм життя. Не одну літру власної крови, як донор, віддала вона пораненим.

Приймаючи пам'ятник знак „50 років визволення України", ветеран минулої війни, мужність якої і відвага відзначені двома американськими медалями, сказала тільки кілька слів, які припали всім до душі і заля відгукнулася на них гучними оплесками.

— Коли під час війни мені вручали знаки військової відваги, — пригадала колишня медична сестра 3-го Українського фронту, — то у відповідь повинна була проголосити: „Служу Совєтському Союзу!" Сьогодні, отримуючи високу нагороду, я від щирого серця говорю: „Господи, благослови вільну і незалежну України, нехай щастить її у всьому!"

Консул А. Олійник вручає пропам'ятний знак президентові чикагської Асоціяції інвалідів і ветеранів Другої світової війни Абрамові Ліденбоймові.

Святочний вечір, присвячений 50-им роковинам перемоги над фашистською Німеччиною, про яку веду мову, відбувся в одному з найбільших чикаґських ресторанів. Його учасниками були люди, які в роки Другої світової війни стали удвобій з фашистськими загарбниками і ціною великих зусиль і втрат здобули верх над темними силами, які несли народам світу рабство і смерть.

До президіяльного столу було запрошено понад 60 колишніх воїнів, мужність і героїзм яких відзначила незалежна Україна, нагородивши їх пам'ятними знаками.

З привітанням до нагороджених і всіх, хто вніс у перемогу світла над тьмою свою частку, звернувся генеральний консул України в Чикаго Анатолій Олійник. Він сказав: „Слово перемога і сьогодні, через півстоліття, хвилює душі людські, викликає гордість, а разом з тим сум, сльози співчуття, глибокі роздуми.

Під час війни кожен з жителів України вів боротьбу за визволення своєї рідної землі, вів так, як розумів і відчував це своєму серці. Сталося так, що наші брати і сестри воювали як в лавах совєтської армії та совєтських партизанських загонах, так і загонах Української Повстанської Армії.

Я впевнений, що вченііісторики поставлять все на свої місця, ще і ще раз зможуть проаналізувати події тих дуже складних часів, зняти з них пропагандистський порох та історичні нашарування, які робляться на замовлення тимчасових ідеологів.

Вже мало залишилось у житті тих, — підкреслив керівник дипломатичної установи, — хто зі зброєю в руках захищав тоді нашу рідну землю. З кожним роком їх невблаганно меншає.

Здоров'я вам і щастя, добробуту і радощів. Радощів і гордости за нове покоління, яке продовжувати ваші традиції".

На вечорі були оголошені поздоровлення ветеранам, які направили губернатор стейту Ілліной та посадник міста...

У короткому часі після цієї імпрези я мав нагоду розмовляти з головою Народного Руху України В. Чорноволем, який побував у Чикаго. Коли мова зайшла про те як в Україні було відзначено 50-ту річницю закінчення Другої світової війни, то він розповів, що в ознаменування великої перемоги Народний Рух встановив пам'ятну відзнаку „Медаля учасника Другої світової війни". Вона виготовлена у вигляді медалі із зображенням Архистратига Михаїла та написом „Учасникові Другої світової війни" з лицевого боку. На зворотньому боці — напис „За боротьбу з фашизмом. Пам'ятна відзнака Народного Руху України", обрамлований лавровою гілкою.

Далі В. Чорновіл повідомив, що пам'ятними відзнаками нагороджується громадян України, які брали участь в боротьбі за фашизмом в складі регулярних армій, рухів, партизанських загонів і з'єднань протягом 1939—45 років.

На численні вимоги учасників Другої світової війни пам'ятна відзнака вручається громадянам, які з патріотичних міркувань відмовились від медалі СНГ, котра є фактично нагородою сусідньої держави.

В той же день, коли відбулися описані вище урочистості, в центрі Чикаго, де встановлені прапори держав союзницьких військ і прапори тих держав, які зробили великий внесок в розгромлення фашизму, були покладені квіти.

Анатолій Гороховський

Вийшла збірка десяток п'єс

Джерзі Сити. Н. Дж. — Цього року в Києві вийшла книжка десяти п'єс американця про Україну п. з. „Державна зрада". Автором цієї пулікації з гарній м'якій обкладинці є Рей Лапіка з Каліфорнії. Збірка вийшла в оформленні О. В. Набоки під редакцією Н. О. Паняєвої.

На 512 сторінках надруковано м. ін. „Підпілля" — першу американську п'єсу про УПА. Примірники цієї книжки розіслано всім депутатам Верховної Ради України.

Рей Лепіка — журналіст, юрист і письменник. Народився 1915 року в Америці в родині вихідців з Галичини. Пише англійською мовою. Він — автор 15 п'єс і п'ятьох романів. В Україні друкувався в журналах „Всесвіт" і „Українська Культура".

Книжку за 10 дол. (плюс 2 дол. за пересилку) можна придбати від її автора: Ray Lapica, 7418 Whitegate Ave., Riverside, Ca 92506.

МИНУЛОГО ТИЖНЯ КОМІСІЇ сенату та асамблеї Ню Джерзі запропонували уневажнити закон із часів холодної війни, який забороняв закордонним банкам відкривати свої філії в стейті Ню Джерзі. Цього дуже домагався повіт Гадсон, у котрому знаходиться Джерзі Сити, яке вже має репутацію міні-фінансового центру. Уневажнення згаданого закону може бути дуже корисним у формі напливу робочих місць і податкових прибутків. Голосування над цією справою в обидвох стейтових палатах відбудеться цього тижня.

ВІДІЙШЛИ
• ВІД НАС •

ГРИГОРІЙ РЕМІК, член УНС, Відд. 238, Т-ва ім.Евгена Коновальця в Бостон, Масс. Помер 8-го січня 1995 року на 71-му році життя. Нар. 20-го листопада 1923 року в Ниж. Васильків, Україна. Членом УНС став в 1962 році. Залишив у смутку дружину Анну, синів Ігоря і Юрія, доньку Софію, 2-ох внуків Алексу і Алісу. Похорон відбувся 12-го січня 1995 року на цвинтарі Форест Гілл в Бостон, Масс.

Вічна Йому Пам'ять!

Анна Ремік, секр.

ІВАН ВОЙЦІЦЬКИЙ, член УНС Відд. 291, Т-ва ім. Т. Шевченка у Клівленд Огайо. Помер 18 -го січня 1994 року на 87-му році життя. Нар. 1908 року, Садова Вишня, Україна. Членом УНС став в 1945 році. Залишив у смутку дружину Доротею, синів Боба, Билла і Тараса, брата Діка, сестру Емілію. Похорон відбувся на цвинтарі свв. Петра і Павла в Пармі, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!

Віра Напора, секр.

РОБЕРТ ПЛОФЧАН, член УНС, Відд. 161, т-ва св. Василія в Амбрідж, Па. Помер 16-го січня 1995 р. на 71-му році життя. Нар. 4-го липня 1923 року в Адріан Па. Членом УНС став у 1973 році. Залишив у смутку дружину Марію, сина Роберта, дочку Лісу, двох внуків. Похорон відбувся 16-го січня 1995 року на Оак Ґрове цвинтарі в Ню Севіцклей Тауншіп, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

ПЕТРО ҐНЄЦКО член УНС Відд. 206-го Т-ва „Запорозька Січ" у Вунсакет, Р. Ай. помер 4-го січня 1995 року на 78-му році життя. Нар. 18-го липня 1916 року у Фолл Рівер, МА. Членом УНС став 1950 року. Залишив у смутку дружину Евгенію і дочку Джін Ґнєцко.
Похорон відбувся 9-го січня 1995 року на укр. прав. цвинтарі св. Михаїла в Блекстон, МА.

Вічна Йому Па'ять!

Леон Гардінк, секр.